

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

24 квітня 2019 р.

Київ

№ 272-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України, розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради від 15.02.2019 №01–38–1783/25 (вх. № 97-ПДД від 15.02.2019), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 04 квітня 2016 року за № 501/28631(із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789)

ВСТАНОВИВ:

1.1. Надавач підтримки

- (1) Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради (місцезнаходження: 69037, м. Запоріжжя, просп. Соборний, 214, ідентифікаційний код юридичної особи 40467658).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Запоріжміськвітло» (місцезнаходження: 69032, м. Запоріжжя, вул. Південне шосе, 7, ідентифікаційний код юридичної особи 03345076).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (3) Метою (ціллю) підтримки є виконання загальнодержавних програм розвитку.

1.4. Очікуваний результат

- (4) Впровадження апаратно-програмного комплексу «Автоматична Система Керування Дорожнім Рухом» (далі – апаратно-програмний комплекс АСКДР) забезпечить безперебійну роботу засобів дорожнього руху та дозволить покращити якість

виконання робіт з технічного обслуговування та поточного ремонту засобів регулювання дорожнього руху (світлофорні об'єкти).

1.5. Форма підтримки

(5) Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям).

1.6. Обсяг підтримки

(6) Загальний обсяг підтримки – 33 230,400 тис. грн, у т. ч. за роками:

- 2019 рік – 10 500,000 тис. грн;
- 2020 рік – 11 088,000 тис. грн;
- 2021 рік – 11 642,400 тис. грн..

1.7. Підстава для надання підтримки

(7) Рішення Запорізької міської ради від 19.12.2018 № 36 «Про затвердження Програми розвитку інфраструктури та комплексного благоустрою міста Запоріжжя на 2019-2021 роки» (далі – Програма).

1.8. Тривалість підтримки

(8) З 01.01.2019 по 31.12.2021.

2. Інформація щодо програми

(9) Через моральне старіння та великий термін експлуатації засобів регулювання дорожнього руху обладнання часто виходить з ладу, що у свою чергу ставить під загрозу своєчасну ліквідацію аварійних ситуацій та виконання робіт з обслуговування засобів дорожнього руху.

(10) Основним завданням Департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради у сфері комплексного благоустрою території міста є:

- розвиток та утримання вулично-шляхової мережі міста;
- будівництво, реконструкція та утримання в належному технічному стані систем регулювання дорожнього руху;
- запровадження енергозберігаючих технологій і засобів управління зовнішнім освітленням міста;
- реконструкція зелених насаджень;
- поліпшення ритуального обслуговування населення;
- розширення мережі пляжів та зон відпочинку, фонтанів;
- розробка схеми санітарного очищення міста;
- запровадження передової технології, спрямованої на підвищення якості робіт, економію матеріалів, коштів, енергоресурсів тощо.

(11) До напрямів розв'язання зазначених проблем із благоустрою міста в галузі комунального господарства, зокрема, належить реконструкція системи регулювання дорожнього руху.

(12) Відповідно до Програми, до основних пріоритетів розвитку галузі комунального господарства на 2019-2021 роки належить, зокрема, поточний ремонт та технічне обслуговування засобів регулювання дорожнього руху – 193 світлофорні об'єкти.

- (13) Впровадження апаратно-програмного комплексу АСКДР позитивно вплине на умови руху вулично-шляховою мережею міста Запоріжжя, а саме:
- кількість дорожньо-транспортних пригод у районі АСКДР має зменшитись на 45 – 50 %;
 - затримки транспорту зменшаться не менше ніж на 40 %;
 - швидкість руху набуде стабільності й буде не менше за 40 км/год;
 - час руху транспорту магістралями зменшиться не менше ніж на 30 – 40 %;
 - час руху пасажирів у громадському транспорті зменшиться на 35 – 60 %;
 - термін міжремонтної експлуатації покриття вулиць та доріг має зрости на 30 – 50 %.
- (14) Впровадження апаратно-програмного комплексу АСКДР є оперативним заходом зі зменшення напруги та забруднення міста Запоріжжя автомобільним транспортом, бо значну частку забруднення становить автомобільний транспорт.
- (15) На цей час у місті Запоріжжі відсутня автоматична система світлофорного регулювання, що позбавляє можливості застосування так званої «зеленої хвилі» на автомагістралях міста. Впровадження координованого регулювання за системою «зелена хвиля» створює ряд переваг порівняно з індивідуальним регулюванням на кожному перехресті: підвищується швидкість руху магістралями, скорочуються зупинки транспорту на перехрестях (зменшуються витрати енергоресурсів), зменшується кількість дорожньо-транспортних подій тощо.
- (16) Апаратно-програмний комплекс АСКДР призначений для гнучкого координованого й диспетчерського управління дорожнім рухом, оперативного контролю за поточним станом апаратури управління, збору й обробки інформації про транспортні потоки, запобігання несанкціонованому доступу до апаратури світлофорних об'єктів, протоколювання дій оператора й стану апаратури управління. Державна допомога буде спрямована саме на придбання апаратно-програмного комплексу АСКДР.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (17) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (18) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(19) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Об'єкти благоустрою як об'єкт державної допомоги

(20) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- (а) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
- (б) затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- (в) створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- (г) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.

(21) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.

(22) Відповідно до статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою, зокрема, є засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами.

(23) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

(24) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, зокрема, що:

- (а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- (б) підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- (в) орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(25) Державна допомога буде спрямована на придбання апаратно-програмного комплексу «Автоматична Система Керування Дорожнім Рухом».

(26) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

3.3. Діяльність щодо утримання та експлуатації технічних засобів регулювання дорожнього руху

(27) Відповідно до статті 16 Закону України «Про автомобільні дороги» вулиці і дороги міст та інших населених пунктів знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування і є комунальною власністю.

(28) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про автомобільні дороги» управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міста та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у відання яких вони знаходяться.

(29) Основним обов'язком органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема:

- забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів;
- організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.

(30) Статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.

(31) Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника – відповідної територіальної громади і виконує функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

(32) Майно комунального унітарного підприємства перебуває в комунальній власності й закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).

(33) Відповідно до статті 6 Закону України «Про дорожній рух» до компетенції міських рад та їх виконавчих органів, районних рад та районних державних адміністрацій у сфері дорожнього руху належить:

- виконання вимог законодавства та рішень органів виконавчої влади про дорожній рух і його безпеку;
- розробка, затвердження та реалізація міських і районних програм розвитку дорожнього руху та його безпеки;

- організація дорожнього руху на території міста і району згідно з відповідними генеральними планами, проектами детального планування та забудови населених пунктів, автоматизованих систем керування дорожнім рухом, комплексних транспортних схем і схем організації дорожнього руху та з екологічно безпечними умовами;
 - організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів;
 - керівництво та контроль за діяльністю підприємств, установ організацій незалежно від форм власності та господарювання, за виконанням вимог законодавства, рішень органів державної виконавчої влади про дорожній рух і його безпеку.
- (34) Згідно зі статтею 11 Закону України «Про дорожній рух» міністерства, інші центральні органи виконавчої влади та об'єднання у межах своєї компетенції забезпечують безпеку дорожнього руху, несуть відповідальність за виконання державних і галузевих програм у сфері дорожнього руху, видають нормативні акти про дорожній рух, що не суперечать законодавству про дорожній рух, сприяють підприємствам, установам та організаціям, що входять до їх складу, у здійсненні заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху.
- (35) Відповідно до частини другої статті 27 Закону України «Про дорожній рух» організація дорожнього руху здійснюється спеціалізованими службами, що створюються відповідними органами: на автомобільних дорогах, що перебувають у власності територіальних громад – органами місцевого самоврядування; на інших автомобільних дорогах – центральним органом виконавчої влади, ще реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами.
- (36) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (37) Відповідно до наданої інформації, головним розпорядником бюджетних коштів є Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (38) Відповідно до пункту 3.1 розділу III Статуту головною метою діяльності КП «Запоріжміськрозвиток» є задоволення потреб територіальної громади міста Запоріжжя в галузі житлово-комунального господарства шляхом утримання, технічного обслуговування, виконання поточного ремонту, у тому числі й на договірних засадах, здійснення капітального ремонту, реконструкції та будівництво нових електромереж зовнішнього освітлення міста, архітектурно-декоративного освітлення, підземних переходів, технічного обслуговування внутрішньобудинкових мереж електропостачання та електрообладнання фізичних та юридичних осіб усіх форм власності, виконання робіт із будівництва, ремонту, монтажу, експлуатації технічних засобів регулювання дорожнього руху, а також інших об'єктів, які спеціалізовані на переданні електричної енергії, виконання інших робіт і надання інших послуг з метою отримання прибутку в порядку, передбаченому законодавством України.

- (39) Пунктом 3.2 розділу III Статуту КП «Запоріжмиськсьвітло» передбачено, що для вирішення головної мети підприємство здійснює діяльність, зокрема, з виконання робіт із будівництва, ремонту, монтажу, експлуатації технічних засобів регулювання дорожнім рухом.
- (40) КП «Запоріжмиськсьвітло» є правонаступником усіх прав та обов'язків, пов'язаних із діяльністю державного комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Запоріжмиськсьвітло», яке було створено на підставі постанови Ради Міністрів УРСР № 575 від 13.05.1963 та рішення Виконкому обласної промислової Ради депутатів трудящих № 171 від 05.05.1963 року, засновано на комунальній власності територіальної громади міста. Власником КП «Запоріжмиськсьвітло» є Запорізька міська рада.
- (41) Майно КП «Запоріжмиськсьвітло» перебуває в комунальній власності й закріплюється за ним на праві господарського відання.
- (42) Об'єкти зовнішнього благоустрою, мережі зовнішнього освітлення міста Запоріжжя (на вулицях, у парках, скверах, підземних переходах та інших об'єктах), засоби регулювання дорожнього руху (світлофорні об'єкти) обліковуються на балансі КП «Запоріжмиськсьвітло».
- (43) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (44) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (45) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку
- (46) Послуги КП «Запоріжмиськсьвітло», яке створено на підставі закону з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування із забезпечення зовнішнього освітлення вулиць, що є об'єктами загального користування, **надаються населенню безкоштовно**, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.

(47) Як наслідок, підтримка КП «Запоріжмиськесвітло» не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону.

(48) Разом з тим слід зазначити, що:

- (а) державне фінансування КП «Запоріжмиськесвітло» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з упровадженням Автоматичної Системи Керування Дорожнім Рухом, і в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
- (б) КП «Запоріжмиськесвітло» має забезпечити розподіл рахунків для обліку основного виду діяльності та додаткового (підприємницької діяльності).

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої Департаментом інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради відповідно до Програми розвитку інфраструктури та комплексного благоустрою міста Запоріжжя на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 19.12.2018 № 36, у формі капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) комунальному підприємству «Запоріжмиськесвітло» на період з 01.01.2019 по 21.12.2021 обсягом 33 230,400 тис. гривень **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ